

ПРАКТИЧНИЙ ПОСІБНИК

“Прийоми мнемотехніки як засіб формування зв'язного мовлення у дошкільників”

Досвід роботи на тему «Прийоми мнемотехніки як засіб формування зв'язного мовлення у дошкільників» був схвалений та рекомендований до поширення педагогічною радою Житомирського центру розвитку дитини №55 (протокол № 1 від 29.08.2023 року).

Укладач:

Максімчук Тетяна Володимирівна, вихователь ЖЦРД № 55.

Рецензент: Собуцька Зінаїда Вікторівна, вчитель – логопед вищої кваліфікаційної категорії, що має педагогічне звання учитель – методист, заслужений вчитель України.

Анотація

У представленому практичному посібнику розкриті особливості використання прийомів мнемотехніки для розвитку зв'язного мовлення дошкільників.

Розроблено систему роботи, яка містить мнемодоріжки, мнемотаблиці та дидактичні ігри до занять з використанням мнемотехніки.

Створена система роботи спрямована на розвиток уваги, пам'яті, правильної звуковимови, розвиток зв'язного мовлення дошкільників та допоможе їм граматично правильно викладати свої думки.

Даний посібник рекомендовано для вихователів закладів дошкільної освіти, вчителів – логопедів, батьків і всіх небайдужих до розвитку дошкільників із порушенням мовленнєвого розвитку.

ЗМІСТ

ВСТУП	5
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНИЙ АНАЛІЗ ВИКОРИСТАННЯ МНЕМОТЕХНІКИ	8
1.1 Теоретичний аналіз використання мнемотехніки	8
1.2 Поняття мнемотехніки і основні мнемотехнічні прийоми та напрями мнемотехніки	10
РОЗДІЛ 2. ПРАКТИЧНЕ ЗАСТОСУВАННЯ МНЕМОТЕХНІКИ ДЛЯ ФОРМУВАННЯ ЗВ'ЯЗНОГО МОВЛЕННЯ У ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ	17
2.1 Використання мнемотехніки у розвитку зв'язного мовлення дітей старшого дошкільного віку (мнемоквадратів, мнемосмужок, мнемотаблиць)	17
2.2 Методика роботи над мнемотаблицею (вивчення вірша, опис, переказ творів, творчі розповіді, колаж)	21
ВИСНОВКИ	25
СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ	27
ДОДАТКИ.....	29
Додаток 1. Результати дослідження з розучування віршів дітьми старшого дошкільного віку	30
Додаток 2. Результати дослідження складання описових розповідей дітьми старшого дошкільного віку	31
Додаток 3. Щотижневе планування роботи вихователя в середніх та старших групах за лексичними темами з розвитку зв'язного мовлення	32
Додаток 4. Переказ казок за мнемотаблицею	39
Додаток 5. Складання описових розповідей за мнемотаблицею	40
Додаток 6. Переказ оповідань за мнемотаблицею	41
Додаток 7. Розучування віршів за допомогою мнемотаблиці	42

Додаток 8. Відгадування загадок з використанням мнемотаблиць	43
Додаток 9. Складання розповідей за серією картин	44
Додаток 10. Складання розповіді – порівняння за колами Ейлера	45
Додаток 11. Складання творчих розповідей за мнемотаблицею	46
Додаток 12. Складання розповідей за картиною	47
Додаток 13. Розучування скоромовок за мнемотаблицями.....	48
Додаток 14. Розповідання за асоціативними картками	49

Вступ

«Найбільше і найдорожче добро кожного народу – це його мова».

Панас Мирний.

Мова відіграє важливу роль у гуманізації сучасного навчання. Мовленнєвий розвиток дошкільника – складний психологічний процес, який визначається мірою сформованості знань, умінь та навичок дитини. Оволодіваючи мовленням, вивчаючи мову, дитина засвоює систему знань, суспільно прийняті норми поведінки.

Мовленнєва компетентність – це вміння доречно користуватися мовою в конкретних ситуаціях, здатність дитини продукувати свої звернення, думки, враження [1. ст.18].

Розвиток мовлення дитини відбувається не лише шляхом наслідування мовлення інших людей, а й завдяки активній мовленнєвій практиці. Мовлення маленької дитини формується в спілкуванні з дорослими. В процесі спілкування виявляється його пізнавальна і наочна діяльність.

У дошкільному віці закладається фундамент культури мовлення й спілкування, пізнавальна активність, образне і творче мовлення, розвиваються комунікативні здібності. В останні роки у дітей все частіше спостерігаються мовленнєві порушення, які викликають труднощі у спілкуванні. Проблеми розвитку зв'язного мовлення дітей завжди знаходилися в центрі уваги педагогів. Таким чином, актуальність дослідження виникає в результаті потреби ширше і глибше вивчити цю тему, оскільки обізнаність у цій темі допоможе педагогам. Вивчення проблеми мовленнєвого розвитку дошкільників та методів її вирішення може бути ефективним і корисним для чіткого формування у дітей здатності зв'язно, послідовно та граматично правильно викладати свої думки.

Проблема розвитку зв'язного мовлення старших дошкільників знайшла своє відображення у працях таких визначних науковців як О. Білан, А. Богуш, М. Вашуленко, Н. Гавриш, К. Крутій та інші.

Вивченням проблеми застосування мнемотехніки займалися сучасні науковці: В. Воробйова, Т. Ткаченко, В. Глухов, Л. Єфименкова. Ці автори визначали мнемотехніку як систему методів і прийомів, що забезпечують успішне запам'ятовування, збереження і відтворення інформації. Вчені доводять, що у зв'язному мовленні виявляються всі мовленнєві навички дитини. Про рівень його розвитку можна судити по тому, як дошкільник буде висловлювання, наскільки точно він підбирає слова та використовує засоби художньої виразності.

Обираючи проблему, потрібно працювати над нею, гортати багато різної літератури. Спостерігати за своїми вихованцями, звертати увагу на те, що в даний час все частіше в дошкільників спостерігаються такі проблеми, як: бідний словниковий запас, порушення звуковимови, важке запам'ятовування віршів, невміння узгоджувати слова в реченнях.

І тут актуальною стає необхідність використання більш ефективних методів у розвитку зв'язного мовлення у дітей дошкільного віку, наприклад, використання методу мнемотехніки.

Метод мнемотехніки вважається методом новітніх технологій навчання, який допомагає задіяти мовленнєві можливості дитини. Мнемотехніка відображає реальний світ за допомогою різних символів і знаків, що допомагають дітям збагачувати словниковий запас. Вона використовує природні механізми пам'яті мозку і дозволяє повністю контролювати процес запам'ятовування, збереження і пригадування інформації.

Використання мнемотехніки для дітей має багато переваг.

Найбільш значущі з них такі:

- правильний розвиток мови, збільшення словникового запасу;
- поліпшення пам'яті, уважності, уяви, фантазії;
- розширення знань про навколишній світ;
- формування образного і абстрактного мислення, інтелекту;

- вміння вибудовувати логічні мовленнєві ланцюжки;
- переказ і придумування казок стає улюбленою грою для дітей.

Також мнемотехніка створює гарні передумови для розкриття мовленнєвих здібностей у дітей. Діти за допомогою добре розвиненого зв'язного мовлення вчаться чітко та ясно мислити, легко встановлюють контакт із людьми, які їх оточують, продукують власні ідеї.

РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНИЙ АНАЛІЗ ВИКОРИСТАННЯ МНЕМОТЕХНІКИ

Розділ 1.1 Теоретичний аналіз використання мнемотехніки.

Мова – джерело всебічного розвитку дитини. Під впливом мови вдосконалюється її сприймання, почуття, формуються знання про навколишній світ.

Завдяки цьому науковці і педагоги - практики вбачають мету навчання дітей рідної мови в розвитку усного мовлення, як засобу спілкування та пізнання довкілля. На переконання К. Ушинського, рідне слово – це основа розумового розвитку дитини. Вчений вважає, що слід піклуватися про своєчасний мовленнєвий розвиток дитини.

К. Ушинський у своїх роботах вказував, що головна мета розвитку мовлення - навчити дитину правильно висловлювати свої думки. Необхідно привчати дітей самостійно здобувати знання про навколишні предмети, формувати у них здатність до спостереження. У зв'язку з цим, Костянтин Ушинський рекомендував використовувати різні методи розвитку мовлення і мислення, серед них спостереження, розглядання картинок, розповіді за картинками.

Термін «мнемотехніка» придумав Піфагор Самоський (570 рр. до н.е). Винахідником мнемотехнічних прийомів є Симонід Кеоський (556 - 468рр.до н.е) [Електроний ресурс].

Проблема розвитку зв'язного мовлення старших дошкільників знайшла своє відображення у працях таких визначних науковців як О. Білан, А. Богуш, М. Вашуленко, Н. Гавриш, І. Зимня, С. Гончаренко, К. Крутій, Л. Мацько, та інші. Слід відмітити, що вивчення розвитку зв'язного мовлення дошкільників має значну кількість різноманітних аспектів. Зокрема, вивченням природи психологічних механізмів розвитку зв'язного мовлення займалися Л. Виготський, С. Рубінштейн. Питанню формування комунікативних умінь дошкільників присвячені праці О. Кононко, В. Бабич. Важливий внесок у дослідження проблеми розвитку монологічного мовлення дошкільників зробили А. Богуш, Н. Гавриш, Т. Котик, Н. Луцан.

Незважаючи на історію мнемотехніки, цей метод не став традиційним методом засвоєння інформації. Мнемотехніку так і використовують, як нетрадиційний метод запам'ятовування.

Отже, в теперішній час мнемотехніка просунулася як в теоретичному, так і в технічному плані. Вона дозволяє не лише фіксацію в пам'яті послідовності текстового матеріалу, а й сприяє безпомилковому запам'ятовуванню будь - якої точної інформації. Проте, навіть при такій кількості розробок, матеріалу, історичного досвіду, в сучасній освіті ще недосконало використовуються елементи мнемоніки, перед нами стоїть проблема систематизації та узагальнення даної технології.

Прийоми запам'ятовування – це найпростіші мисленнєві операції над образами, словами та знаками.

Методи запам'ятовування складаються з певної послідовності двох та більше простих прийомів і є більш універсальними. Один і той же метод може використовуватися для запам'ятовування різної інформації.

Техніка запам'ятовування – це сукупність прийомів та методів, які є найбільш раціональними для запам'ятовування того чи іншого виду інформації.

Є велика кількість мнемотехнічних прийомів.

Основні з них: мнемоквадрат, мнемодоріжка, мнемотаблиці, небелиці, піктограми, аналогія, трансформація, колаж, сюжет, передача змісту через гру – драматизацію.

Мнемоквадрати – це картинки із зображенням предметів. Малюнок в квадраті позначає, або одне слово або словосполучення, або просте речення. Це може бути предмет, так і дія.

Мнемодоріжки – це декілька мнемоквадратів, об'єднаних сюжетом, розташованих лінійно. Малюнок у кожному квадраті, відповідає одному слову або словосполученню, спираючись на зображення, дитина складає речення.

Мнемотаблиця – це таблиця, поділена на квадрати. В кожен з квадратів закладена певна інформація. Кожному зображенню в квадраті відповідає слово або словосполучення. На основі цих зображень складається розповідь або вчиться вірш. Дивлячись на малюнки, дитина відтворює текстову інформацію, так як в цьому процесі одночасно задіяно і слухове і візуальне сприйняття.

Небелиці – це прийом, при якому для посилення запам'ятовування інформації вигадують образи і події, яких насправді не може бути.

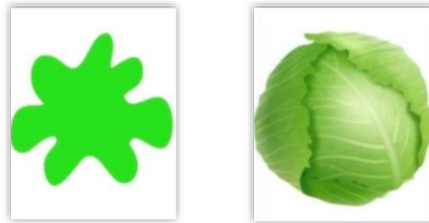
Піктограми – це прийом, при якому абстрактну або образну інформацію, що запам'ятовується, схематично зображують спрощеними малюнками. Цей прийом найефективніший під час запам'ятовування скоромонок, віршів.

Аналогія за формою. Наприклад, морква за своєю формою є аналогією піраміди, ялинки, трикутника та інших образів, схожих за формою на моркву.

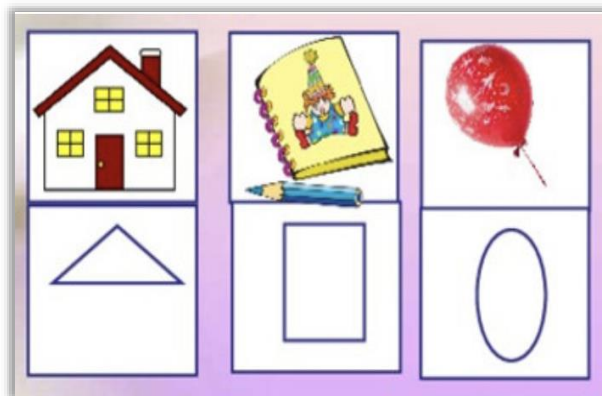
Аналогія за кольором. Наприклад, за зеленим кольором аналогією можуть бути такі образи, як капуста, кактус, крокодил, листок, жаба.

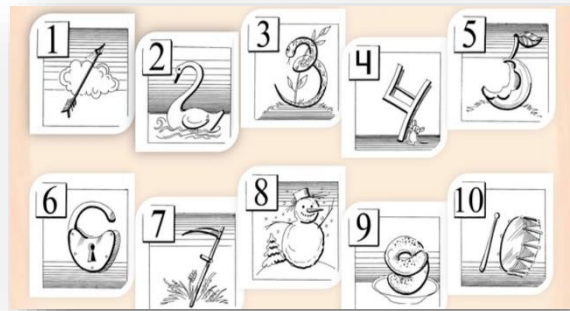
Аналогія за смаком. Наприклад, слово солодкий викликає такі аналогії, як мед, цукор, торт.

«Трансформація» - прийом, при якому образи, що запам'ятовуються, подумки перетворюються в інші образи, більш легкі для запам'ятовування.

«Цифрообраз» - прийом, при якому цифри пов'язують з певними образами.

Колаж – це один із способів мнемотехніки для подання інформації. Спосіб створення колажів цікавий старшим дошкільникам. Працюючи над створенням колажу, в дитини виникають асоціативні зв'язки між предметами, картинками, що допомагають їй побудувати послідовну й логічну розповідь. Цей вид роботи сприяє розвитку монологічного мовлення, пам'яті, образного мислення.

Виділяють шість напрямів мнемотехніки:

Класична мнемотехніка є першим напрямком в історії. Користувалися мнемотехнікою ще у стародавньому Єгипті. Перші роботи, які збереглися по мнемотехніці, датуються 86 роком. Саме ця дата вважається в історії мнемотехніки, датою виникнення класичної мнемотехніки.

Класична мнемотехніка виникла, як складова частина ораторського мистецтва і використовувалася, як допоміжний засіб для запам'ятовування послідовності довгих промов.

Педагогічна мнемотехніка робить акцент на природне запам'ятовування. Це багаторазове читання тексту, багаторазове повторення вголос, переписування досліджуваного матеріалу з книги в зошит, перемальовування.

Засновником педагогічної мнемотехніки вважають П. Рамуса. Класична та педагогічна мнемотехніка викладалася у XVI ст. в Кембріджському університеті.

Народна мнемотехніка, цей спосіб мнемотехніки вважається найпоширенішим. Методикою користуються вихователі в дитячих садках і вчителі у школах. Але вона не така результативна.

Спортивна мнемотехніка стосується безпосередньо змагань, які влаштовуються між мнемоністами. Такі змагання регулярно проводяться в Кембріджі, починаючи з 1997 року. У змаганнях беруть участь діти, які швидко запам'ятовують інформацію, її обсяг.

Циркова мнемотехніка використовує принципи класичної мнемотехніки. Особливістю циркової мнемотехніки є те, що інформація міцніше зашифрована: в голосі, жестах, міміці. Саме основне в методі – передача інформації від викладача до учня різними шляхами.

Сучасна мнемотехніка заснована на використанні теоретичної бази. Є кілька прийомів на основі даної мнемотехніки. Вони доопрацьовуються, потім об'єднуються, використовуються, щоб вирішити ту чи іншу задачу. Існують спеціальні методики для вивчення іноземних мов.

Використання у роботі методів і прийомів мнемотехніки значно скорочує час навчання та одночасно сприяє вирішенню таких основних завдань, як:

- розвиток зв'язного мовлення;
- розвиток асоціативного мислення;
- зміцнення зорової та слухової пам'яті;
- зміцнення зорової та слухової уваги;
- розвиток уяви;
- прискорення процесів автоматизації та диференціації поставлених звуків.

Отже, мнемотехнічні прийоми дають змогу збагатити словниковий запас дитини, розвивати навички словотворення, сформувати вміння вибудовувати логічні та послідовні розповіді. Використання різноманітних прийомів мнемотехнології дозволяє дітям засвоїти потрібну інформацію значно краще та зберегти її на довгий термін. Діти швидше оволодівають правильною звуковимовою, зв'язним мовленням. У свою чергу це не тільки впливає на успішність навчання дитини, але й формує в неї бажання активно здобувати знання надалі.

РОЗДІЛ 2. ПРАКТИЧНЕ ЗАСТОСУВАННЯ МНЕМОТЕХНІКИ ДЛЯ ФОРМУВАННЯ ЗВ'ЯЗНОГО МОВЛЕННЯ У ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ.

2.1 Використання мнемотехніки у розвитку зв'язного мовлення дітей старшого дошкільного віку (мнемоквадратів, мнемосмужок, мнемотаблиць).

Головним завданням розвитку зв'язного мовлення дитини є вдосконалення монологічного мовлення. Ці завдання вирішуються через різні види мовленнєвої діяльності: переказ літературних творів, складання описових розповідей про предмети, об'єкти, явища природи; створення різних видів творчих оповідань; заучування віршів, а також складання розповіді за картиною.

У дітей є труднощі з мовленнєвої компетентності, а саме: вихованці нездатні побудувати поширено та граматично правильно речення, недостатній словниковий запас, дітям важко сформулювати питання, побудувати коротку чи повну відповідь, виникають труднощі у складанні описових та сюжетних розповідей на запропоновану тему, переказування творів своїми словами, у дітей відсутнє логічне обґрунтування своїх тверджень та висновків, при розучуванні та декламуванні віршів у дітей виявляється невміння інтонувати мовлення, використовувати різний темп та силу мовлення.

Всі названі види мовленнєвої діяльності актуальні при роботі над розвитком зв'язного мовлення дітей. І, щоб досягти високих результатів, слід використовувати нетрадиційні форми роботи з дітьми з формування зв'язного мовлення. Застосовуючи метод мнемотехніки, ми підключаємо інші відчуття: слухові, тактильні, нюхові.

Так розвиваються всі види пам'яті, внаслідок чого покращується ефективність навчання.

На сьогоднішній день – образна, багата синонімами, доповненнями і описами мова у дітей дошкільного віку – явище досить рідкісне.

Для дослідження цієї проблеми, опрацювати потрібно навчально - методичний посібник Г. Чепурного «Освітня мнемотехніка», «Мнемотехніка. Технологія ефективного засвоєння інформації в умовах сучасної освіти», вивчити передовий педагогічний досвід педагогів: С. В Коробчук, С. О. Худик, Ю. Ю. Серветник, переглянути вебінари за рекомендацією Геннадія Чепурного у групі «Мнемотехніка: дошкілля» [соцмережа Viber].

К. Д. Ушинський писав: «Вчіть дитину яким - небудь невідомим словом: вона буде довго і даремно мучитись, але знайдіть двадцять слів з картинками - і вона їх завчить на льоту».

Взявши за основу думку великих педагогів, побачивши ефективність наочного матеріалу, користуючись готовими схемами педагогів, але змінюючи та вдосконалювати їх по - своєму, потрібно використовувати в роботі з навчання дітей зв'язного мовлення прийоми мнемотехніки.

Вони допомагають вирішувати такі завдання:

1. Розвиток зв'язного і діалогічного мовлення дітей.
2. Розвиток у дітей уміння за допомогою мнемотаблиць, розуміти і розповідати знайомі казки, вірші.
3. Розвиток розумової активності, кмітливості, спостережливості, вміння порівнювати, виділяти істотні ознаки.
4. Навчання дітей правильній звуковимові.
5. Розвиток у дітей психічних процесів: мислення, уваги, уяви, пам'яті.
6. Сприяють вирішенню дошкільниками винахідливих завдань казкового, ігрового, екологічного характеру.

Як будь - яка робота, мнемотехніка будується від простого до складного. Починати роботу, потрібно з найпростіших мнемоквадратів, послідовно переходити до мнемодоріжок, і пізніше - до мнемотаблиць.

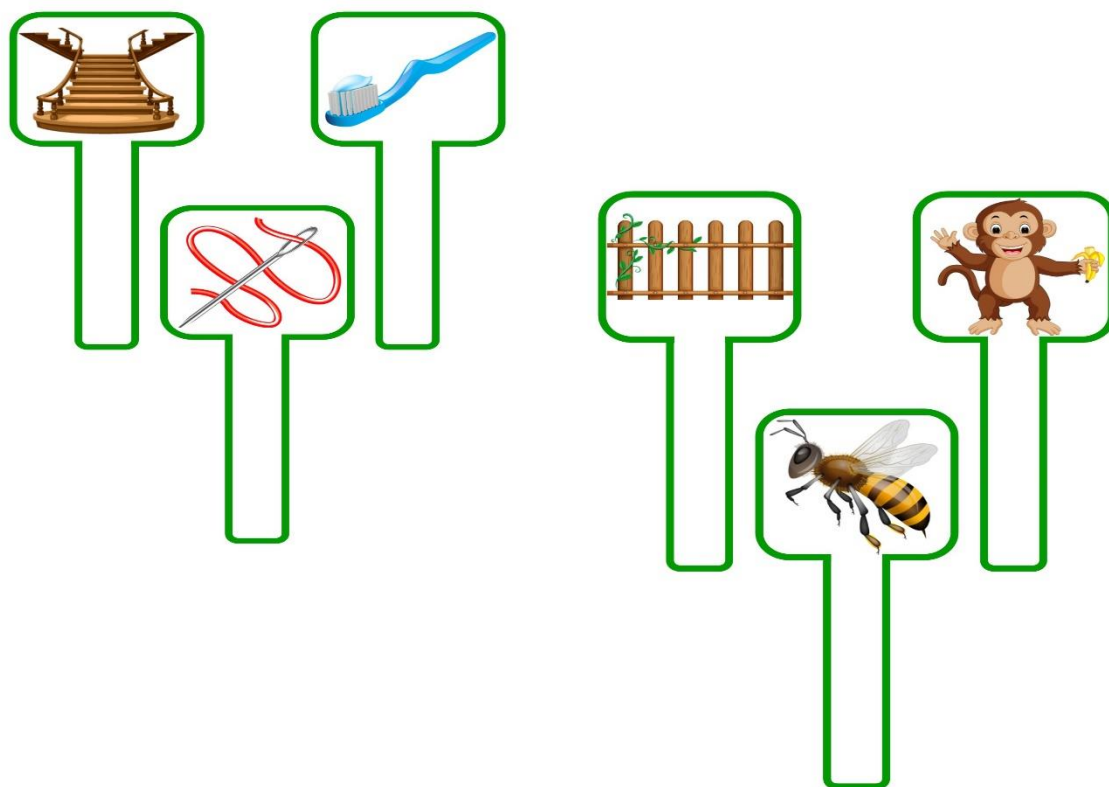
Робота з мнемоквадратами

Прийоми мнемотехніки можна використовувати з молодшої групи. У цьому віці для дитини дуже важливе сенсорне запам'ятовування, а саме колір, величина, форма. Використовуючи мнемоквадрати, поділила їх на дві групи: іменники і прикметники.

Робота з мнемоквадратами проводиться в два етапи:

- 1 етап – вивчення з дітьми карток і визначення, що вони означають.
- 2 етап – діти складали словосполучення, що складаються з двох слів.

При прийомі «Послідовні асоціації», використовувались мнемоквадрати для запам'ятовування дій, побудовані на зображенні послідовності процесів одягання на прогулянку, миття рук. Маленькій дитині важко запам'ятати весь алгоритм дій, придуманий дорослим, тому наочні картинки дозволяють дитині відтворити послідовність. Повторюючи всі назви картинок, діти швидко запам'ятовують послідовність дій і процесів. Завдяки цьому починають легше орієнтуватися в навколишньому середовищі, засвоюють правила спілкування і поведінки. Кожного дня проводиться артикуляційна гімнастика з мнемоквадратами у віршованій формі.

Робота з мнемодоріжками

З дітьми середнього віку вводяться у практику мнемодоріжки із послідовності мнемоквадратів, (зазвичай їх чотири), за допомогою яких складають речення із трьох або чотирьох слів.

За допомогою мнемодоріжок діти складають описові розповіді, вивчають прислів'я та приказки. Мнемодоріжки використовуються під час занять: з мовленнєвої діяльності, ознайомлення із соціумом, природою, в ігровій діяльності.

Робота з мнемотаблицями

У старшій групі починаємо працювати з мнемотаблицями. Робота на заняттях з використанням мнемотаблиць будується поетапно.

- 1 етап – демонстрація дітям схеми за певною темою та пояснення змісту умовних позначень;
- 2 етап – зразок опису за певною темою;
- 3 етап – самостійне складання дитиною описової розповіді за опорною схемою.

Паралельно з цією роботою використовуються мовні ігри, настільно-друковані, які допомагають дітям навчитися класифікувати предмети, розвивати мовлення, увагу, спостережливість, проявляти інтерес до навколишнього світу.

Готуючи мнемотехнічні ігри для дітей, доречно застосовувати такі правила:

- Залучення дитини до гри лише за її власним бажанням;
- Пропозиція ігор у послідовності від простих до складних;
- Застосування тільки кольорових таблиць та схем;
- Допустима кількість зображень на одній схемі чи таблиці – 9;
- Використання не більше двох мнемосхем в день;
- Щодня схеми і таблиці мають бути різними за тематикою.

Отже, практична діяльність переконує, що використання технології мнемотехніки сприяє не лише розвитку зв'язного мовлення та зростанню якості засвоєння програмового матеріалу дітьми, а й підвищенню професійного рівня педагогів, адже спонукає їх шукати нові нетрадиційні форми і методи навчання, проявляти творчі здібності.

2.2 Методика роботи над мнемотаблицею (розучування вірша, опис предметів, переказ творів, творчі розповіді, колаж).

У освітньому процесі з дітьми старшого дошкільного віку використовуються мнемотаблиці. Мнемотаблиці тренують мову, пам'ять, мислення. Робота з мнемотаблицями проходить, як цікава гра. І допомагає дітям побудувати розповідь, послідовність розповіді, лексику – граматичну наповнюваність розповіді.

Мнемотаблиці особливо ефективні при розучуванні віршів [7. ст. 222]. На кожне слово або словосполучення зображується картинка, і так весь вірш зображується схематично.

Методика вивчення вірша:

1. Виразне читання вірша педагогом.
2. Повторне читання вірша дорослим з опорою на мнемотаблицю.
Установка, що цей вірш буде вивчатися напам'ять.
3. Запитання за змістом вірша.
4. Пояснення значення незрозумілих слів у доступній для дитини формі.
5. Читання вихователем окремо кожного рядка вірша і повторення дитиною з опорою на мнемотаблицю.
6. Відтворення дитиною вірша з опорою на мнемотаблицю.

Описова мнемотаблиця – це схема, в яку закладена певна інформація, план тематичної описової розповіді. Це найбільш важкий вид в монологічному мовленні. Опис задіює всі психічні процеси (сприйняття, увагу, пам'ять, мислення).

Щоб описати предмет, його треба усвідомити, а усвідомлення – це аналіз, який дається дитині дуже важко. Вважаю, що тут важливо навчити дитину спочатку виділяти ознаки предмету [Додаток № 5].

Методика проведення:

1. Розгляд таблиці і розбір того, що на ній зображено.
2. Перекодування інформації.
3. Складання описової розповіді з опорою на символи.

Переказу художніх творів належить особлива роль у формуванні зв'язного мовлення. Тут удосконалюється структура мови, її виразність вміння будувати речення. Переказуючи з допомогою мнемотаблиць, діти бачать всіх дійових осіб, свою увагу дитина вже концентрує на правильній побудові речень, на відтворенні у своїй мові необхідних виразів [7. ст. 184].

Методика роботи над переказом:

1. Вихователь виразно читає текст (оповідання, казку) і повідомляє, що дитина буде пізніше розповідати сама.
2. Потім ще раз читає з опорою на мнемотаблицю.
3. Вихователь ставить кілька запитань по змісту, допомагаючи дитині усвідомити основну думку.
4. Вихователь з'ясовує, які слова незрозумілі дитині, пояснює їх значення в доступній для дитини формі.
5. Наступного разу вихователь читає розповідь з опорою на мнемотаблицю, залучаючи дітей до спільного розповідання.
6. В подальшому дитина розповідає оповідання з опорою на мнемотаблицю самостійно або з допомогою вихователя.

Колаж – це один із способів мнемотехніки для подання інформації. Слово «колаж» французькою означає «наклеювання». Спосіб створення колажів цікавий для старших дошкільників. Вони мають досвід виготовлення колажів під час продуктивної діяльності: малювання, аплікації.

Добирати картинки потрібно ті, що максимально відображають тему. Під час роботи над створенням колажу в дитини виникають асоціативні зв'язки між предметами, картинками, що допомагають їй побудувати послідовну й логічну розповідь. Цей вид роботи сприяє розвитку монологічного мовлення, образного мислення.

Методика роботи з колажем:

1. Обрати тему. Центральним образом має бути картинка чи літера, що відповідатиме обраній темі.
2. Підібрати картинки, які розкриватимуть певну частину теми.
3. Розповідь потрібно починати, спираючись на центральний образ, та поступово переходити до наступної картини, позначеною стрілочкою або цифрами.
4. Якщо в дитини виникають труднощі з використанням у розповіді певного образу через неточність асоціативних зв'язків, доповніть картинку.
5. Запропонувати дитині повторно розповісти за уточненими картинками.
6. Спонукайте дитину до самостійного відтворення розповіді за колажем.

Творчі розповіді [Додаток № 11]. Пропозицію придумати розповідь або казку діти зазвичай зустрічають радісно. Але, щоб розповіді дітей були логічно побудовані, допомогу нададуть мнемотаблиці. Такі ланцюжки розгортання подій особливо стимулюють розвиток фантазії та творчості, причому розповіді за однією і тією ж таблицею двох різних дітей будуть зовсім різними. Для невпевнених, боязких дітей початок розповіді може почати вихователь.

Загадки. Відомо, що при відгадуванні загадок, діти з порушенням мовлення не помічають в розказаній вихователем загадці основних ознак відгадки, не виділяють їх з мовленнєвого потоку. Саме цю проблему допомагає подолати мнемозагадка, яка дає зорову опору і можливість виділити ці ознаки самій дитині. Спочатку діти вчаться розкодувати запропоновану вихователем загадку у мнемотаблиці, орієнтуючись на схематичні символи. Потім з допомогою вихователя формують описову загадку.

Таким чином, систематична робота з формування зв'язного мовлення у дітей з використанням нетрадиційних прийомів і методів, дидактичних ігор і вправ, цікавого матеріалу, наочних посібників, спільна робота з батьками вихованців дає свої результати. Діти активніше працюють на заняттях. У них сконцентровується спостережливість, увага, пам'ять, посидючість, підвищується творча уява, логічне і образне мислення.

Висновок

Мнемотехніка в теперішній час просунулась як в теоретичному, так і в технічному плані. Вона дозволяє розвивати зв'язне мовлення, фіксацію в пам'яті послідовності текстового матеріалу. Проте, навіть при такій кількості розробок, матеріалу, історичного досвіду, в сучасній освіті ще недосконало використовуються елементи мнемоніки.

Перед нами стоїть проблема систематизації та узагальнення даної технології. Незважаючи на історію мнемотехніки, цей метод не став традиційним методом засвоєння інформації.

У Вінницькому інституті післядипломної освіти педагогічних працівників працює творча науково – методична лабораторія «Розвиток пам'яті, уяви, творчого мислення» під керівництвом Л. Клименко, яка поставила за мету своєї діяльності адаптацію методів мнемотехніки до чинних навчальних програм.

Мнемотехніка сприяє не лише розвитку зв'язного мовлення та зростанню якості засвоєння програмового матеріалу дітьми, а й підвищенню професійного рівня педагогів, адже спонукає шукати нові нетрадиційні форми і методи навчання.

Використання методів та прийомів мнемотехніки під час освітнього процесу дає можливість встановити зв'язки між предметами та явищами, послідовністю подій, робить їх доступними розумінню та відтворенню дітьми.

Таким чином, прийоми мнемотехніки дозволяють впорядкувати складну інформацію, розташувати її в певній послідовності, тому діти засвоюють потрібну інформацію значно краще та зберігають її на більш тривалий термін, а пригадування не викликає значних зусиль. У дітей формується позитивне ставлення до навчання та підвищується ефективність роботи вихователя.

Застосування мнемотехніки дозволяє безпомилково запам'ятовувати будь - яку точну інформацію, яка вважається важкою для запам'ятовування.

У дітей підвищується почуття зацікавленості і відповідальності, з'являється задоволення результатами своєї праці, удосконалюються такі психічні процеси, як пам'ять, увага, мислення.

Результати підсумкової діагностики переконливо доводять застосування прийомів мнемотехніки.

Повторне проведення діагностики показало, що діти вже оволоділи деякими прийомами мнемотехніки і можуть ними користуватися. Діти із задоволенням переказують казки, складають описові розповіді, вчать вірші, використовуючи прийоми мнемотехніки. Дошкільники стали більш відкритими та впевненими в собі.

Систематична робота з формування зв'язного мовлення у дітей з використанням нетрадиційних прийомів і методів, дидактичних ігор і вправ, цікавого матеріалу, наочних посібників, спільна робота з батьками вихованців дає свої результати. Діти активніше стають працювати на заняттях. У них концентрується увага, спостережливість, пам'ять, посидючість, підвищується творча уява, логічне і образне мислення.

Мнемотехніка, як педагогічна технологія полегшує дітям з порушенням мовлення оволодіти зв'язним мовленням, враховує їх індивідуальні особливості, розширює творчі можливості, збільшує коло знань про навколишній світ, бажання переказувати тексти, проявляти інтерес до заучування віршів, скоромовок, активізувати словниковий запас, підвищити самооцінку, розвивати ініціативність, самостійність дитини.

Мнемотехнічні прийоми потрібно використовувати в системі, як корекційної роботи з дітьми дошкільного віку, так і в роботі з дітьми масових груп дитячого дошкільного закладу.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Базовий компонент дошкільної освіти (нова редакція) / Науковий керівник: Піроженко Т. О, дійсний член кореспондента НАПН України, проф., д-р псих. наук, зав. лабораторії психології дошкільника Інституту психології Г. С. Костюка; Н. В. Гавриш, д-р пед. наук, Брежнєва О. Г., Д-Р пед. наук, Байєр О. М., кандидат псих. наук, Авт. Група: Безсонова О. К., Загородня Л. П., Косенчук О. Г., Корнєєва О. Л., Лисенко Г. М., Левінець Н. В., Машовець М. А., Мордоус І. О., Піроженко Т. О., Половіна О. А., Шевчук А. С. Затверджено наказом МОН України від 12.01.2021 №33 – с.18
2. Білаш О. Н. Мнемотехніка в роботі з дітьми дошкільного віку\\ «Дитячий садок» - 2015 № 23 – с. – 12-15.
3. Волковська, Т. В., Юсупова Г. Х. Психологічна допомога дошкільнятам з загальним недорозвитком мовлення. М., 2004. – 234 с.
4. Вихователю на замітку «Сонечко» - дидактичні ігри, мнемотаблиці.
5. «Віночок цікавинок» - дидактичні ігри.
6. Гридїна В. Т. Кришталеве джерельце. 36 кращих загадок, прислів'їв та приказок \\ - Донецьк БАО 2008 – с.- 57-80.
7. Марченко І. С., Спеціальна методика початкового навчання української мови – с. – 148-229 Дошкільне виховання. 2004. №6. ст. 64-68.
8. Мнемотехніка як ефективний засіб мовного розвитку дітей [Електронний ресурс] – Режим доступу: http://kr.suzirya.edukit.dp.ua/portfolio/pedagogiv/Volkova_I_I/innovacjni_tehnologii/mnemotehnika.
9. Нестандартні прийоми розвитку мовлення [Електронний ресурс] – режим доступу: <http://teremok32.cherkassydnz.com/?p=883>
10. Оліферчук Т. В. Сучасні підходи до розвитку мовлення дітей дошкільного віку. Стаття «Освіта впродовж життя» [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://celext.ru/tavrijsekiy.page=6#/>

11. Чепурний Г. А. Мнемотехніка: технологія ефективного засвоєння інформації в умовах сучасної освіти: навчально-методичний посібник \ Г. А.Чепурний. – Тернопіль: Мандрівець, 2017. – 152 с.
12. Чепурний Г., Черешнюк О. Мнемотехніка – технологія ефективного засвоєння інформації \ \ Вихователь – методист дошкільного закладу – 2014. - №4 – ст.31- 35.
13. Черешнюк О. Робота з літературним твором із використанням прийомів мнемотехніки \ \ Методична скарбничка вихователя. – 2014 - №2- ст. 30-33.
14. Шикун Т. Використання прийомів мнемотехніки в пізнавально – мовленнєвому розвитку дошкільників \ \ Дошкільне містечко. – 2014. - №3 - ст. 26-29.
15. Широких Т.Д. Вчимо вірші – розвиваємо пам'ять \ Дитина в дитячому саду. 2004.№2. С. 59-6298

Додатки

Колобок

Краплина води

Іла

Марина

малину.

А Камінчук "Півниче горе"

В.Власенко «Тасі»

Г.Химич «З усіх дрибів гриби»

Результати дослідження з розучування віршів дітьми старшого дошкільного віку

При розучуванні віршів вербальним способом було здійснено діагностування дітей старшого дошкільного віку. Було обстежено 13 дітей і отримано такі результати:

8 дітей – низький рівень запам'ятовування;

5 дітей – середній рівень;

0 дітей – високий рівень.

Розучення вірша за допомогою мнемотаблиці (невербальний спосіб) дало результат:

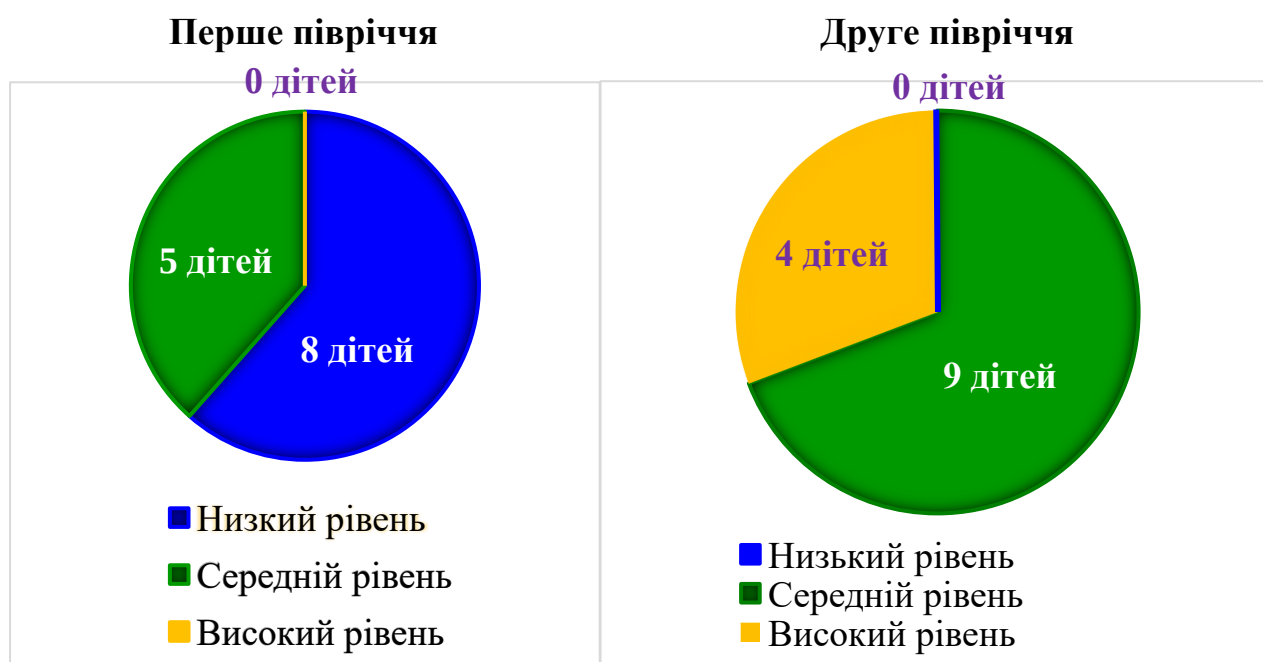
0 дітей - низького рівня;

9 дітей – середній рівень;

4 дітей – високий рівень.

Підсумкова діагностика показала, що рівень засвоєння інформації за допомогою мнемотехніки значно покращився, помітна позитивна динаміка.

Порівняльна діаграма результатів обстеження дітей 5 - 6 років розучуванню віршів за мнемотаблицями:

Результати дослідження складанню описових розповідей дітьми старшого дошкільного віку

При складанні описових розповідей дітьми старшої групи вербальним способом було обстежено 13 дітей і результати були такі:

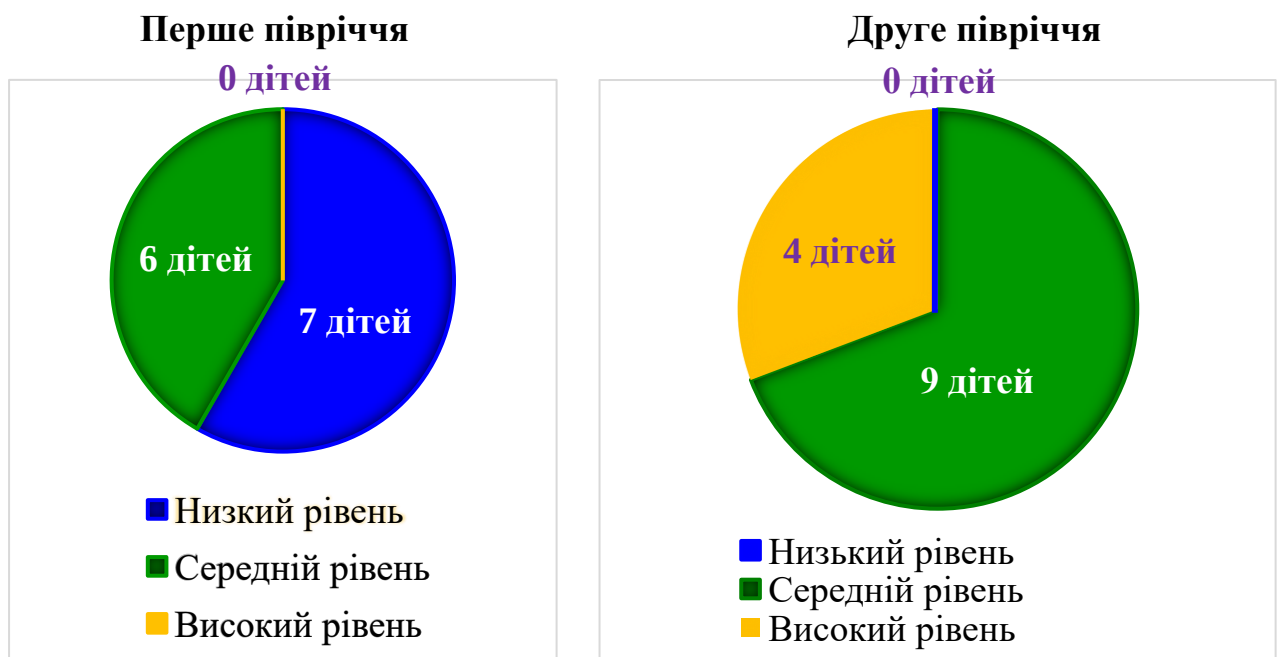
- 7 дітей – низький рівень;
- 6 дітей – середній рівень;
- 0 дітей - високий рівень.

Складання описових розповідей за допомогою мнемотаблиць, колажу (невербальний спосіб) дало такий результат:

- 0 дітей - низький рівень;
- 9 дітей – середній рівень;
- 4 дітей – високий рівень.

Підсумкова діагностика засвідчила, що рівень засвоєння інформації з допомогою мнемотехніки значно покращився, помітна позитивна динаміка.

Порівняльна діаграма результатів обстеження складання описових розповідей за мнемотаблицями дітьми 5 - 6 років:

**Щотижневе планування роботи вихователя у старших групах за
лексичними темами з розвитку зв'язного мовлення.**

Місяць	День тижня	Теми та форми роботи з розвитку зв'язного мовлення	Додатки
Вересень	1 тиждень	«Мій садок – частина України»	
		- Екскурсія по дитячому садку; - Бесіди на теми: «Моя група», «Хто про нас дбає у садку»; - Переказ оповідання В. Сухомлинського «Ледача подушка»; - Сюжетно – рольова гра «Дитячий садок»; - Розучування вірша І. Блажевич «У дитячому садку».	Додаток № 6 Додаток № 7
	2 тиждень	«І в саду, і на городі»	
		- Складання описових розповідей про овочі і фрукти; - Бесіди на теми: «Збирання врожаю», «Страви з фруктів та овочів»; - Сюжетно – рольова гра «Овочевий магазин»; - Розучування вірша В. Паронової «Урожай»; - Відгадування загадок про фрукти і овочі.	Додаток № 5 Додаток № 7 Додаток № 8
	3 тиждень	«Вулицями рідного міста»	
		- Бесіди на теми: «Мій район», «Моя вулиця», «Наше місто»; - Складання розповіді з власного досвіду; - Розучування вірша «Мій Житомир».	Додаток № 7
	4 тиждень	«Цікавинки про тварин»	
		- Відгадування загадок про тварин; - Складання порівняльної розповіді про двох тварин (білка та лисиця); - Складання творчих розповідей про тварин.	Додаток № 8 Додаток №10 Додаток №11
Жовтень	1 тиждень	«Осінь - чарівниця»	
		- Бесіди на теми: «Що нам осінь принесла», «Осінні турботи»; - Екскурсія до осіннього парку; - Складання розповіді за картиною «На екскурсії у парку»; - Розучування вірша К. Перелісної «Золота осінь».	Додаток № 12 Додаток № 7

Ж о в т е н ь	2 тиждень	«Козацька слава не погасне»	Додаток № 14 Додаток № 11
		- Бесіда на тему: «Козацькому роду нема переводу»; - Асоціативна картка «Який козак?»; - Складання розповіді про козаків за допомогою мнемосмужок.	
	3 тиждень	«Вогонь добрий, вогонь злий»	Додаток № 8 Додаток № 10
		- Бесіди на теми: «Вогонь – добрий, вогонь – злий», «Правила поведінки під час виникнення пожежі»; - Екскурсія до музею вогнеборців; - Відгадування загадок. - Складання порівняльної розповіді (пожежна машина та швидка допомога).	
Л и с т о п а д	4 тиждень	«Птахи – наші друзі»	Додаток №10 Додаток № 8 Додаток № 7
		- Бесіди на теми: «Птахи – наші друзі», «Допомога зимуючим птахам»; - Складання порівняльної розповіді про птахів (ластівка та ворона); - Відгадування загадок; - Розучування вірша М. Познанської «Журавлі летять курличуть».	
	1 тиждень	«На бабусиному подвір'ї»	Додаток № 4 Додаток № 9
		- Бесіди на теми: «Тварини – друзі людей», «Яку користь приносять свійські тварини людині?»; - Розповідання казки «Солом'яний бичок»; - Відгадування загадок; - Складання розповіді за серією сюжетних картин «Дівчинка і кошеня».	
	2 тиждень	«Пізня осінь»	Додаток № 14 Додаток № 12 Додаток № 8
		- Бесіда на тему: «Який настрій викликає погода пізньої осені?»; - Асоціативна картка «Праця людей восени»; - Складання розповіді за картиною «Пізня осінь»; - Читання та обговорення оповідання В. Сухомлинського «Дід Осінник»; - Відгадування загадок.	
3 тиждень	3 тиждень	«Створюємо інтер'єр оселі»	Додаток № 5
		- Бесіда на тему: «Моя кімната»; - Відгадування загадок про меблі; - Складання розповіді за мнемотаблицею «Мій дім».	

Г р у д е н ь	4 тиждень	«Колискова для звірів» - Бесіда на тему: «Як звірі до зими готуються» за допомогою ілюстрацій; - Складання описових розповідей про диких тварин; - Відгадування загадок; - Дидактична гра «Як готуються звірі до зимівлі».	Додаток № 5 Додаток № 8
	1 тиждень	«Про мужність, героїзм, відвагу» - Провести бесіди на теми: «Наші захисники», «Як ми можемо допомогти нашій армії?»; - Асоціативна картка «Які захисники?»; - Читання та обговорення вірша Н. Красоткіної «Найрідніша моя земля»; - Дидактична гра «Що потрібно військовому?».	Додаток № 14
	2 тиждень	«Знай свої права, дитино» - Бесіди на теми: «Мої права та обов'язки», «Мої добрі вчинки», «Право на турботу та піклування»; - Сюжетно – рольова гра «Сім'я на відпочинку»; - Розучування вірша «Права дитини»; - Дидактична гра «Знай свої права, дитино».	Додаток №7
	3 тиждень	«Яке диво ці казки» - Бесіди на теми: «Які цікаві ці казки», «Улюблені казки»; - Переказ казки «Лисичка та журавель»; - Дидактична гра «Підбери прислів'я до казок».	Додаток № 4
	4 тиждень	«Новорічна красуня» - Бесіда на тему: «Веселе свято Новий рік»; - Сюжетно – рольова гра «Святкуємо Новий рік»; - Заучування вірша М. Рильського «Новорічна ялинка»; - Переказ оповідання В. Сухомлинського «Ялиночка для горобчика»; - Дидактична гра «Подарунок від Миколая».	Додаток № 7 Додаток № 6
С і ч е н ь	1 тиждень	«Зимові канікули» - Бесіди на теми: «Як поводитися на морозі», «Зимові зміни навколо нас»; - Читання та обговорення оповідання Г. Демченка «Зима»; - Відгадування загадок.	Додаток № 8

Січень	2 тиждень	«Віночок цікавинок» - Бесіди на теми: «Різдвяні свята», «Різдвяні страви»; - Сюжетно – рольова гра «Новорічні свята в родині»; - Розучування колядок; - Складання розповіді з власного досвіду «Як я святкував різдвяні свята»; - Дидактична гра «Різдвяні страви».	Додаток № 7
	3 тиждень	«Ой, весела в нас зима» - Бесіди на теми: «Зима прийшла – нам розваги принесла», «Де криється небезпека?»; - Сюжетно – рольова гра «Зимові розваги»; - Читання та обговорення оповідання М. Носова «Гірка»; - Складання розповіді за картиною «Ой, весела в нас зима»; - Розучування вірша П. Воронька «Гра у сніжки».	Додаток № 12 Додаток № 7
	4 тиждень	«Хто як зимує» - Бесіди на теми: «Птахи – наші друзі», «Як ми можемо допомагати птахам взимку?»; - Складання творчої розповіді «Годівничка для птахів»; - Розучування вірша В. Паронової «Хто летить до годівниці?».	Додаток №11 Додаток № 7
Лютий	1 тиждень	«Снігова абетка» - Провести бесіду на тему: «Чиї сліди на снігу?»; - Асоціативна картка «Який сніг?»; - Переказ оповідання В. Сухомлинського «Зайчик і горобинка»; - Дидактична гра «Чиї сліди?».	Додаток № 14 Додаток № 6
	2 тиждень	«Професії. Інструменти» - Провести бесіди на теми: «Професії моїх батьків», «Всі професії важливі», «Хто готує нам обід?»; - Сюжетно – рольова гра «Перукарня», «Лікарня», «Водії»; - Читання та обговорення вірша О. Орача «Ким бути»; - Складання розповіді за картиною «На прийом до лікаря».	Додаток № 12
	3 тиждень	«Правила етикету» - Бесіди на теми: «Поведінка за столом», «Чим частує вас бабуся»; - Переказ оповідання В. Сухомлинського «Навіщо кажуть спасибі?»; - Розучування вірша А. Костецького «Як зробити день веселим».	Додаток № 6 Додаток № 7

Березень	4 тиждень	«Як до нас приходять книги»	Додаток № 7
		- Бесіда на тему: «Великі українські поети»; - Сюжетно – рольова гра «Бібліотека», «У книжковому магазині»; - Розучування вірша Т. Г. Шевченка «Встала весна»; - Дидактична гра «Підбери ілюстрацію до творів Т. Г. Шевченка».	
	1 тиждень	«Весна іде – свято мами несе»	Додаток № 7 Додаток № 5
		- Бесіди на теми: «Моя матуся», «Турботи моєї неньки»; - Сюжетно – рольова гра «Святкуємо мамине свято в родині»; - Розучування вірша Т. Коломієць «Найкращий дарунок»; - Читання та обговорення оповідання В. Сухомлинського «Сива волосинка»; - Складання розповіді про матусю за схемою.	
	2 тиждень	«Весняний передзвін»	Додаток № 8 Додаток № 7 Додаток № 10 Додаток № 13
		- Провести бесіди на теми: «Перелітні птахи», «Хто співає пісню»; - Відгадування загадок про птахів; - Розучування вірша М. Познанської «Весна»; - Складання порівняльної розповіді «Горобець та соловей»; - Розучування скоромовок.	
	3 тиждень	«Хліб усьому голова»	Додаток № 9 Додаток № 6 Додаток №13
		- Бесіди на теми: «Праця хліборобів», «Як борошно перетворюється на хліб?»; - Сюжетно – рольова гра «У пекарні»; - Складання розповіді за серією картин «Як хліб на стіл прийшов»; - Читання та обговорення оповідання В. Сухомлинського «Моя мама пахне хлібом»; - Розучування скоромовок про хліб; - Дидактична гра «Хліб. Спільнокореневі слова».	
	4 тиждень	«Ігри, іграшки, забави»	Додаток № 5 Додаток № 7 Додаток № 13
		- Бесіди на теми: «Моя улюблена іграшка», «Іграшки моєї бабусі»; - Сюжетно – рольова гра «Магазин іграшок»; - Складання описової розповіді про іграшки; - Розучування вірша А. Костецького «Найкраща іграшка»; - Розучування скоромовок; - Дидактична гра «Сучасна чи народна іграшка».	

Квітень	1 тиждень	«Звірі весну зустрічають» - Бесіда на тему: «Життя тварин навесні»; - Переказ казки «Зайчик і весна»; - Скласти розповідь за картиною «Хто, як весну зустрічає»; - Дидактична гра «Хто у кого?».	Додаток № 4 Додаток № 12
	2 тиждень	«Я і всесвіт» - Бесіда на тему: «Для чого потрібно вивчати космос»; - Екскурсія в музей космонавтики; - Сюжетно – рольова гра «Космонавти»; - Складання розповіді за серією картин; - Читання та обговорення вірша Н. Забіли «У космосі»; - Дидактична гра «Збери сузір'я».	Додаток № 9
	3 тиждень	«Розмалюю писанку, розмалюю» - Бесіди на теми: «Великий день – Великдень», «Писанки і крашанки»; - Переказ казки «Великдень»; - Сюжетно – рольова гра «Свято Великодня в родині»; - Розучування вірша Л. Полтави «Великодні писанки»; - Дидактична гра «Порахуй писанки».	Додаток № 4 Додаток № 7
	4 тиждень	«Весняні турботи» - Бесіди на теми: «Праця навесні», «Весняні турботи»; - Складання розповіді за картиною «Праця навесні»; - Розучування вірша Г. Бойка «Посадила я берізку»; - Розучування скоромовок; - Дидактична гра «Склади речення».	Додаток № 12 Додаток № 7 Додаток № 13
Травень	1 тиждень	«Люблю Україну, мою Батьківщину» - Бесіди на теми: «Моя Україна», «Українські страви»; - Асоціативна картка «Яка Україна?»; - Складання розповіді за колажем; - Розучування вірша Г. Комісарова «Я живу в Україні»; - Відгадування загадок; - Дидактична гра «Українська хата».	Додаток № 14 Додаток № 7 Додаток № 8
	2 тиждень	«Щоб не трапилось біди» - Провести бесіди на теми: «Повітряна тривога», «Небезпечні предмети», «Безпека на дорозі»; - Складання розповіді за серією картин «Небезпечні знахідки у воєнний час»; - Сюжетно – рольова гра «Служба порятунку»; - Дидактична гра «Тривожний рюкзачок».	Додаток № 9

Т р а в е н ь	3 тиждень	«Моя сім'я у вишиванці»	Додаток № 14 Додаток № 7 Додаток № 13
		- Бесіда на тему: «Вишиванка – символ нації»; - Асоціативна картка «Яка вишиванка?»; - Розучування вірша В. Крищенко «Вишиванка»; - Розучування скоромовок; - Дидактична гра «Підбери візерунок».	
	4 тиждень	«Прощай, садок дитячий»	Додаток № 5
		- Бесіда на тему: «Наш садок»; - Складання описової розповіді «Мій найкращий друг»; - Складання розповіді з власного досвіду «Мій день»; - Сюжетно – рольова гра «Школа»; - Дидактична гра «Цікаві загадки. Професії працівників дитячого садка».	

Переказ казок за мнемотаблицею

Мета: учити дітей за допомогою мнемотаблиці переказувати казку, передавати правильно зміст твору, діалоги дійових осіб, характеристики персонажів, виявляти власне ставлення до героїв та їх вчинків. Розвивати пам'ять, увагу, зв'язне мовлення. Виховувати інтерес до українських народних казок.

Рекомендація до перегляду:
Для перегляду скануйте QR – код

Складання описової розповіді за мнемотаблицею

Мета: учити дітей складати описову розповідь про іграшку послідовно, логічно за допомогою мнемотаблиці. Формувати вміння самостійного опису за основними ознаками. Вправляти у вживанні епітетів, порівнянь.

Розвивати логічне та абстрактне мислення, активність та ініціативу дітей.

Виховувати бажання аналізувати, порівнювати та помічати красу, своєрідність кожного предмета.

Рекомендація до перегляду:

Для перегляду скануйте QR – код

Переказ оповідань за мнемотаблицею

Мета: учити дітей переказувати оповідання за запитаннями вихователя та опорою на мнемотаблицю. Вправляти дітей зв'язно, послідовно і зрозуміло переказувати літературний твір, передаючи правильно зміст твору, діалоги дійових осіб, характеристику персонажів, виявляти власне ставлення до героїв та їх вчинків. Розвивати увагу, мислення, монологічне мовлення. Виховувати інтерес до літературних творів та бажання їх переказувати.

Рекомендація до перегляду:

Для перегляду скануйте QR – код

Розучування віршів за допомогою мнемотаблиці

Мета: учити дітей уважно слухати поетичний твір, запам'ятовувати його та відтворювати за допомогою мнемотаблиці. Розвивати увагу, пам'ять, монологічне мовлення. Вдосконалювати вміння усвідомлено, чітко, зрозуміло та виразно читати напам'ять вірш, проявляти ініціативу та самостійність у доборі тембру, темпу, виразності.

Виховувати у дітей бажання розповідати вірші.

Рекомендація до перегляду:
Для перегляду скануйте QR – код

Відгадування загадок з використанням мнемотаблиць

Мета: учити дітей розуміти значення символів, і за допомогою них відгадувати загадки. Розвивати у дітей асоціативне та логічне мислення, пам'ять, мовлення, уяву; стимулювати фантазію, кмітливість, винахідливість; сприяти всебічному розвитку дітей, умінню зіставляти, порівнювати предмети та явища і знаходити в них схожість. Виховувати цікавість до відгадування та загадуванням загадок за допомогою мнемотаблиць.

Рекомендація до перегляду:

Для перегляду скануйте QR – код

Складання розповідей за серією сюжетних картинок

Мета: учити дітей складати розповідь за серією картин; вправляти у складанні речення до кожної картинки окремо з допомогою запитання вихователя. Формувати вміння розташовувати сюжетні картинки у послідовності розгортання подій. Розвивати зв'язне мовлення, увагу, мислення. Виховувати бажання складати розповідь самостійно.

Рекомендація до перегляду:
Для перегляду скануйте QR – код

Складання порівняльних розповідей за допомогою кола Ейлера «Лисиця та білка»

Мета: учити дітей складати розповіді – порівняння, використовуючи кола Ейлера. Вправляти у вмінні дітей виділяти спільні та відмінні ознаки між тваринами; вчити встановлювати причинно - наслідкові зв'язки у побаченому; закріпити знання дітей про спосіб життя та харчування диких тварин; розвивати увагу, логічне мислення, монологічне мовлення та вміння аналізувати і доводити свою думку.

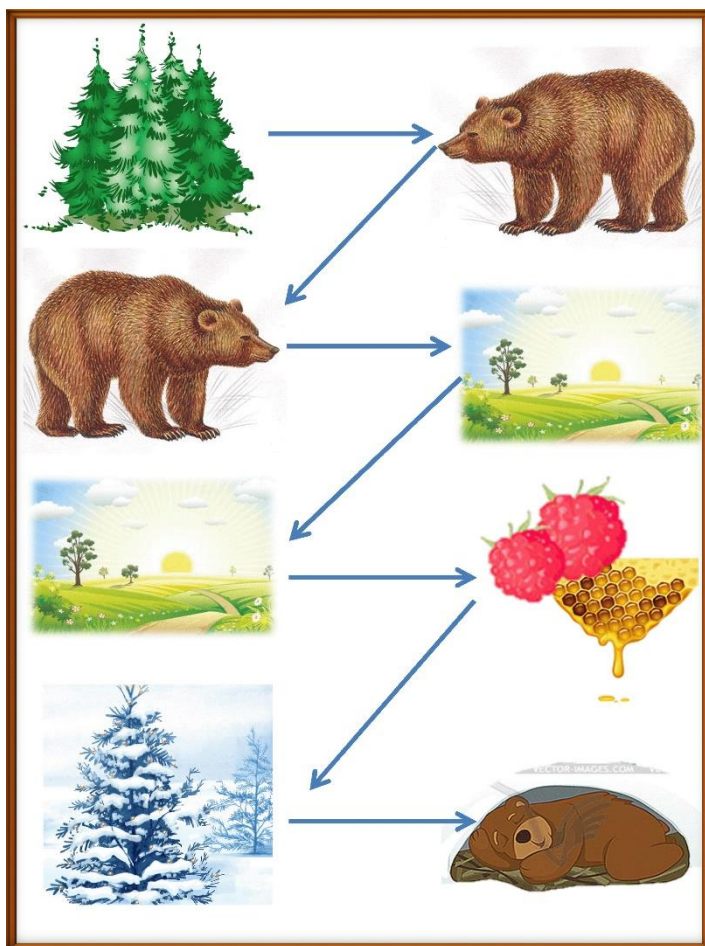

Рекомендація до перегляду:
Для перегляду скануйте QR – код

Складання творчих розповідей за мнемотаблицею

Мета: учити дітей складати творчі розповіді з допомогою опорних слів, які ілюстровані предметними картинками та за допомогою запитань вихователя. Вправляти дітей розповідати про події та взаємовідносини між дійовими особами. Активізувати вміння будувати речення різного типу (розповідні, прості, поширені), висловлювати своє ставлення до персонажів. Виховувати інтерес до складання розповіді.

Рекомендація до перегляду:

Для перегляду скануйте QR – код

Складання розповідей за картиною

Мета: учити дітей розглядати картину і розуміти її основний зміст; вправляти в умінні бачити сюжет картини та відповідати на запитання вихователя. Залучати дітей до самостійного розповідання, дотримуватися послідовності розповіді; активізувати та збагачувати їх активний словник; розвивати уяву, спостережливість, монологічне мовлення, логічне мислення. Виховувати культуру слухання.

Рекомендація до перегляду:
Для перегляду скануйте QR – код

Розучування скоромовок за мнемотаблицею

Мета: продовжувати знайомити дітей із фольклорними жанрами усної народної творчості – скоромовками. За допомогою скоромовки виробляти у дітей емоційно – виразне мовлення, дикцію, правильну артикуляцію та темп мовлення.

Розвивати мовлення, увагу, мислення, уяву, сприяти позитивному настрою під час вивчення скоромовок.

Виховувати інтерес до вивчення скоромовок та повагу до рідної мови, підвищувати культуру мовлення.

Рекомендація до перегляду:

Для перегляду скануйте QR – код

Розповідання за асоціативними картками

«Яка Україна?»

Мета: поглибити знання дітей про рідну країну, її красу та багатства; вчити характеризувати рідний край словами - ознаками на основі асоціативних карток; розвивати увагу, асоціативне мислення, креативність, мовлення, зорове сприйняття; виховувати пізнавальний інтерес до рідної країни, патріотичні почуття, гордість за рідну державу, любов до України.

Хід гри: вихователь демонструє дітям асоціативну картку із зображенням України та пропонує дібрати слова - ознаки на основі асоціативних картинок.

Рекомендація до перегляду:

Для перегляду скануйте QR – код

